

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№4

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
APREL

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

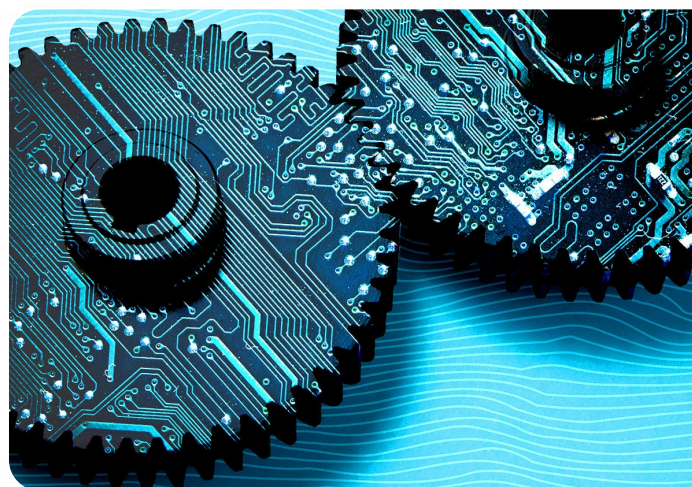
ROAD

INDEX
COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

STRATEGIC INTEGRATION OF BUSINESS PLANNING AND FORECASTING IN INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	11
Sharipov K.A., Ismatullayev T.R.	
ВКЛАД БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ В СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МАХАЛЛЕЙ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН: МЕХАНИЗМЫ, ДИНАМИКА И СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ	21
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
BUDJET TASHKILOTLARIDA XARAJATLARNI REJALASHTIRISH VA MOLIVAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH.....	27
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
FERMER XO'JALIKLARINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA SUBSIDIYA AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH.....	32
Xakimov Zafar Ibragimovich	
IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA DAVLAT INNOVATSION VA INVESTITSION SIYOSATINING O'RNI	38
Xaydarova Yorqinoy Asqar qizi	
QURILISH SANOATIDA KORXONALARNI MOLIVALASHTIRISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLARI.....	44
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
ОСОБЕННОСТИ ВЫБОРА СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА	50
Абдуллаева Матлуба Нематовна, Акбарова Муфаррах Мухитдиновна	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ КОМПЛЕКС-КОНТРОЛЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УЗБЕКИСТАНЕ	56
Халтурдиев Айтмурат Маратович	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ICHKI BELGILARI	64
Saatova Lolaxon Ergashevna	
INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA OZIY-OVQAT KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH MEKANIZMLARI	71
Pulatov Abdullo	
MAJBURIY IJRO ETISH CHORALARINI TAKOMILLASHTIRISH: MILLIY VA XORIJIY TAJRIBA.....	76
Axmedov Zafarjon Zokirjon	
МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ESG-ТРАНСФОРМАЦИИ И ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ЕЁ РЕАЛИЗАЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИИ ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПОЛИМЕРНОЙ УПАКОВКИ	80
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
KORPORATIV KORXONALARDA KAPITALNI BUDJETLASHTIRISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	85
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
INNOVATSION MENEJMENTDA KOMMUNIKATSIYA VA TASHKILIY MOSLASHUVCHANLIKNING ROLI: O'ZBEKISTON SHAROITI MISOLIDA	92
Atamatov Abdusalil Salomovich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING AHAMIYATI VA UNING SALOHİYATINI BELGILOVCHI OMILLAR	97
Qodirov Baxodir Tursunovich, To'rayev Qaxramon Zokirjonovich	

NAMANGAN VILOYATIDA AYOLLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA TADBIRKORLIK MUHITINI BAHOLASH	103
Raximova Moxigul Isroiljonovna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISH BILAN BOG'LIQ MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	107
Davitova Shaxzoda Doniyor qizi	
ANALYSIS OF THE FORMATION OF MARKET DEMAND AND THE ESTABLISHMENT OF EQUILIBRIUM IN A MARKET ECONOMY	112
Kamilova Nargiza	
BO'LAJAK FIZIKA O'QITUVCHILARINI NANOTEXNOLOGIYA SOHASIDAGI BILIMLARNI TAQDIM ETISHGA VA O'QITISHGA TAYYORLASH METODIKASI	115
Sottarov Abdulvali Umirqulovich	
INTEGRATING AI INTO STRATEGIC MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	120
Uktamova Durdona Bakhtiyor qizi, Sultonali Umaraliyevich Mekhmonov	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA IJTIMOYIY HISOBOTLAR VA ULARNING AHAMIYATI	130
Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich	
SANOAT KLASSTERINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI.....	135
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIGINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	140
Yangiboev Rustam Berdiyarovich	
MINTAQA IQTISODIY O'SISH DRAYVERLARINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY XAVFLARNI BOSHQARISH MEKANIZMLARI.....	145
Turopova Nigora Xolmurod qizi	
ЭКОЛОГИЯ ТУРИСТА КАК МЕТОД СОЗДАНИЯ КОМФОРТНОЙ И УСТОЙЧИВОЙ СРЕДЫ ДЛЯ ПУТЕШЕСТВЕННИКОВ.....	149
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
BINO VA INSHOOTLARNI BARPO ETISHDA PREFABRIKATSIYALASHGAN HAMDA MODULLI QURILISH TIZIMLARINI AQLLI BOSHQARUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	152
Solijonov Javoxirmirzo Obidjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA AKSIYADORLIK TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	163
Saidaxmedova Aida Mirzayevna	
O'ZBEKISTONDA KO'CHAT YETISHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	169
Abdufarmonov Farrux Faxriddinovich	
O'ZBEKISTONDA EKSPORTGA YO'NALTIRILGAN QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI SIFATI VA XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQLIGI TAHLILI	174
Safarova Muxabbat Radjabovna	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT SIYOSATI VA DEPOZIT BAZASI DINAMIKASINING BANK LIKVIDLIGIGA TA'SIRI	178
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ISLOMIY MOLIYANING BANK TIZIMIGA INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR, IMKONIYATLAR VA TRANSFORMATSIYA YO'NALISHLARI	186
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
SAMARQAND VILOYATI SANOATINING HUDUDIY TARKIBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI.....	190
Uralov Eliboy Omonovich	

DIVERSIFIKATSIYALASHUV ASOSIDA QURILISH TARMOG'I RIVOJLANISHINI KO'P OMILLI BOG'LANISHLAR ASOSIDA MODELLASHTIRISH.....	194
Yembergenova Aynur Aydosbaevna	
ЩЕБЕНОЧНО-МАСТИЧНЫЙ АСФАЛЬТОБЕТОН В КИТАЕ: СОСТАВ, СВОЙСТВА, ИННОВАЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....	201
Карабаев Абдужаббор Мелиевич, Занг Хайфей	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA SUBYEKTIV RISKNI SHAKLLANTIRUVCHI KOGNITIV OMILLAR VA ULARNI BOSHQARISH MEKANIZMLARI	205
Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	
HOMILADOR AYOLLAR UCHUN MAXSUS KIIYIMLARNI LOYIHALASHDA ISTE'MOLCHILAR TALABLARINI O'RGANISH	211
D.Sattarova, U.Vakhidova, D.Madiyarovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI DAROMADLARIGA TA'SIR ETUVCHI STATISTIK INDIKATORLAR TIZIMINING METODOLOGIK ASOSLARI VA ULARNING TAHLILIIY IMKONIYATLARI	217
Atayev Jaxongir Erkinovich	
KICHIK BIZNES INVESTITSION KREDITLARINI TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISH	221
M.O.Yuldoshova	
HUDUDNING "YASHIL IQTISODIYOT" ASOSIDA RIVOJLANISHINI TADQIQ ETISH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI VA BAHOLASH USULLARI	226
Shomirzayev Abdug'affor Abdujabbor o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SUV XO'JALIGI TIZIMIDAGI QAYTA TIKLANUVCHI HAVZALAR	231
To'rayev Rasul Nortoijevich, Seytov Aybek Jumabayevich, Uteuliyev Niyatbay Uteuliyevich, Haydarova Roziya Davronovna	
KORXONALAR IQTISODIY BARQARORLIGINING NAZARIY MODELLARI VA SINERGETIK YONDASHUV ASOSIDA BAHOLASH MEKANIZMLARI	236
Iminova Nargizaxon Akramovna	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIIYA SIYOSATI VA QIMMATLI QOG'OZLAR PORTFELINI BOSHQARISH STRATEGIYALARI	241
Abduvaliyev Sanjar Abdurahmonovich	
PAXTA VA MEVA-SABZAVOT YETISHTIRUVCHI FERMERLARDA TAVAKKALCHILIK XULQ-ATVORINING QIYOSIIY TAHLILI: ISTIQBOL NAZARIYASI ASOSIDA.....	249
Tadjiyev Abdusame Abduhamidovich	
ФОРМИРОВАНИЕ МАРКЕТИНГОВОЙ СТРАТЕГИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	253
Алиев Абдулазиз Исмаилович, Кахрамонова Азиза Шухрат кизи	
QQS TIZIMI SAMARADORLIGINI XALQARO INDIKATORLAR ASOSIDA BAHOLASH	259
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING INNOVATSION USULLARI	265
Tadjimirzayev Anvar Abduvoxidovich, Batirova Raxima Abdujabborovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEKANIZMINING AMALIY TAHLILLARI.....	273
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО СПРОСА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДОВ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ В РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛЕ УЗБЕКИСТАНА	280
Тен Марина Владимировна	
O'ZBEKISTON SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH DASTURLARINING IMPORT O'RNINI BOSISHDAGI SAMARADORLIGI TAHLILI	287
Sobitova Ra'no Solidjonovna	

NEFT-GAZ LOYIHALARIDA DAVLAT VA INVESTOR MANFAATLARINI MUVOFIQLASHTIRISHNING FISKAL-BOJXONA MEXANIZMLARI.....	290
Mansurov Obid Zaynidinovich	
QURILISH KORXONALARI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH INSTRUMENTLARI	296
Yahyoyev To'liq Ismatulla o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TA'SIRI.....	300
Jahongir Ruziboyevich Qosimov, Narzullayeva Charos	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELINING SEKTORLAR KESIMIDAGI RISKLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	306
Norova Nozima Nabiyeвна	
AVTOMOBIL SANOATI KORXONALARIDA BREND STRATEGIYASINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY MODELLARI.....	312
Boboyev L Kadruxa Djuraxodjayevich	
HUDUD EKSPORT SALOHİYATINI STATISTIK TADQIQ ETISHDA RCA INDEKSIDAN FOYDALANISH.....	318
Xurramov Ramazon Allayor o'g'li	
СОВРЕМЕННЫЕ КОНЦЕПЦИИ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ БРЕНДОВ В АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	325
Бобоев Л Кадруха Джураходжаевич	
HUDUDLARDA UY-JOY QURILISHI JARAYONINI TASHKIL ETISHNING QONUNIYATLARI VA TAMOIYILLARI.....	331
Usmanov Mirumar Abdulla o'g'li	
OYNALI FASAD TIZIMLARINI MONTAJ QILISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	339
Inamov Boxodir Nizamovich, Ozodxo'jayev G'aybulla Sherzodxo'ja o'g'li	
KLASSIK SHIFRLASH ALGORITMLARINING XUSUSIYATLARINI NEYRON TARMOQ ORQALI O'RGANISH.....	344
Davlatov Mirzo-Ulug'bek Bobir o'g'li, Allanov Orif Menglimuratovich, Turdibekov Baxtiyor Baxodir o'gli	
АЛГОРИТМ АДАПТАЦИИ ПАРАМЕТРОВ СИСТЕМ ИДЕНТИФИКАЦИИ ДИНАМИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ.....	350
Сидиков Исамиддин Хакимович, Алимова Гулчехра Рахимжоновна, Ибрагимов Беговот Шералиевич	
ELEKTRON HUKUMATNING BARQAROR RIVOJLANISHI: QOZOG'ISTON VA O'ZBEKISTON TAJRIBASINING QIYOSIY TAHLILI.....	355
Umarova Durdona Abdumannabovna	
UY-JOY FONDI BOSHQARUVINING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	360
Aminova Naima Umar qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJI VA UNI TARTIBGA SOLISHDA MUVOZANATLI REGULYATIV SIYOSAT YURITISH.....	365
Davlatov Ulug'bek Baxodirovich	
HUDUDIIY SANOAT ISHLAB CHIQARISHNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI	370
Avliyaqulov Xudoyberdi	
O'ZBEKISTONDA AHOLINI UY-JOY BILAN TA'MINLASH DASTURLARIDA MAVJUD MUAMMOLAR.....	374
Xannarov Komiljon Karimovich	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATINING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA DAVLAT FUQAROLIK XIZMATCHILARINI MOTIVATSIYALASHGA OID TEXNOLOGIYALAR	380
Bekmurodov Navruz Ergashevich	

FORECASTING AND PROMISING DIRECTIONS OF INNOVATIVE INDUSTRIAL AND INVESTMENT DEVELOPMENT IN THE KASHKADARYA REGION	393
Sattorov Shohruh	
ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПЫТАТЕЛЬНЫХ ЛАБОРАТОРИЙ НА ОСНОВЕ РАСШИРЕННОЙ РИСК-ОРИЕНТИРОВАННОЙ МОДЕЛИ С ВЕСОВЫМИ КОЭФФИЦИЕНТАМИ	400
Загидуллина Карина Рафаиловна	
РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ В РАЗВИТИИ ЖЕНСКОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	405
Viktoriya Kan	
HUDUDLARDA SANOAT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI STATISTIK BAHOLASH	410
Nizomov Maxmud Minovarovich	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПРАКТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ МЕТОДОЛОГИИ SWOT-АНАЛИЗА ПРИ ФОРМИРОВАНИИ КОРПОРАТИВНОЙ СТРАТЕГИИ	414
Махмудов Суннатжон Абдужаббор ўғли	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARI BOSHQARUVI STRATEGIYALARINI SAMARALI TASHKIL ETISH	419
Ubaydullayev Muhammadjon Abdusamad o'g'li	
TRANSFORMATSION YETAKCHILIK VA XODIMLARNING INNOVATSION XULQ-ATVORI: KORPORATIV TASHKILOTLARDA EMPIRIK TADQIQOT	423
Alimov Bobirjon	
EKSPORTBOP QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI QIYMAT ZANJIRIDA LOGISTIKA XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	432
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li, G.M.Abdulxayeva	
ELEKTRON SAVDODA YASHIRIN IQTISODIY FAOLIYATNI QISQARTIRISHDA MOLIVAVIY NAZORAT MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH	437
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MAMLAKAT INNOVATSION FAOLLIGIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLARNING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI	441
Azimov Bobir Fattohevich	
O'ZBEKISTON MAHALLIY BYUDJETLARINING O'ZIGA XOSLIGI VA UNING DAROMAD MANBALARINI KUCHAYTIRISH MEXANIZMINING ROLINI OSHIRISH MASALALARI	445
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
DAVLAT OLIY TA'LIM MUASSALARIDA MOLIVAVIY MUSTAQILLIK SHAROITIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH VOSITALARI	450
Adizov Bobir Baxtiyorovich	
SIRKULAR IQTISODIYOT SOHASIDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	457
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA ETNOTURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	462
Kunnazarova Orazxan	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA INVESTITSION FAOLLIK MEXANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	468
Asadova Shaxzoda Zabikhillo qizi	
MINTAQA IMIJI VA INVESTITSIYA OQIMLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	472
Ibodullayev Dilshod Ibragimovich	
INSON KAPITALI BARQAROR RIVOJLANISH MANBAI SIFATIDA	480
Alimova Oydin Baxtiyorovna	

STUDYING THE FACTORS INFLUENCING INNOVATIVE APPROACHES TO REGIONAL EXPORT EFFICIENCY	486
Qurbanov Feruz Baxramovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIGA XORIJIY INVESTITSİYALAR JALB ETISH MEXANIZMLARI	491
Xakimov Akbar Anvarovich	
XORIJIY DAVLATLARDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB QUVVATLASHNING ILG'OR TAJRIBALARI VA ULARNI MAMLAKATIMIZDA QO'LLASH XUSUSIYATLARI	496
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Atabayeva Mexribon Atabayevna	
ENHANCING LIQUIDITY MANAGEMENT EFFICIENCY IN JOINT-STOCK COMPANIES USING THE GEOMETRIC BROWNIAN MOTION (GBM) MODEL	503
Kurbonov Xayrilla	
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ УЗБЕКИСТАНА	508
Тажибаева Кызларгул Ажиниязовна	
YOSHLAR BANDLIGI VA JINOYATCHILIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNI TAHLIL QILISH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	514
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОЛИТИКА РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ	520
Зарекеев Ажинияз Абатович	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	527
Некова Фатима Борисовна	
DAVLAT INVESTITSIYA SIYOSATINI MODERNIZATSIYA QILISH VA LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	533
Kenjaev Ikrom Ergashboevich	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARNING XALQARO AHAMIYATI	536
Siddikov Anvarbek Mamasoliyevich	
“SANOAT 5.0 VA BIZNES JARAYONLARINI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI”	540
Lutpidinov Shuxrat Zakirdjanovich	
REINVENTING MANAGEMENT SYSTEMS TO DRIVE EFFICIENCY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES	545
Kodirov Bekzod Khomidjonovich	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLIYAVIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH SHAKLLARI	549
Primova Dilafruz To'liqinova	
TO'QIMACHILIK SANOATINING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI, O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	556
Shoyimov Adiz Sadredinovich	
ISHLAB CHIQARISH KLASSTERLARINING HUDUDIY INNOVATSION RIVOJLANISHGA TA'SIRINI BAHOLASH	564
Turaeva Nargiza Rustamovna	
SAMARQAND VILOYATIDAGI HUDUDIY OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA RESURS SALOHİYATINI INTEGRATSIYALASHGAN BAHOLASH METODLARI TAHLILI	570
Meliboyev Ibrohim	

SAMARQAND VILOYATIDAGI HUDUDIIY OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA RESURS SALOHIYATINI INTEGRATSIYALASHGAN BAHOLASH METODLARI TAHLILI

Meliboyev Ibrohim

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti tayanch doktoranti

Orcid: 0000-0002-9634-5550

E-mail: ibrohim.meliboyev@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada Samarqand viloyatidagi hududiy oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini baholashning integratsiyalashgan usullari tahlil qilinadi. Tadqiqotda oliy ta'lim muassasalarining moddiy va moliyaviy resurslari, pedagogik salohiyati, ilmiy faoliyati hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari samaradorligi asosiy indikatorlar sifatida o'rganildi. Maqolada resurs salohiyatini integratsiyalashgan baholash metodlari yordamida muassasalarda mavjud resurslardan foydalanish samaradorligi aniqlanib, ta'lim xizmatlarining sifatiga ta'siri o'rganildi. Shu bilan birga, hududiy oliy ta'lim tizimida strategik boshqaruv, innovatsion yondashuvlar va raqamli transformatsiya asosida resurslardan optimal foydalanish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar: oliy ta'lim, hududiy ta'lim muassasalari, resurs salohiyati, integratsiyalashgan baholash metodlari, ta'lim xizmatlari samaradorligi, pedagogik salohiyat, ilmiy faoliyat.

Abstract. This article analyzes integrated methods for assessing resource potential in regional higher education institutions in Samarkand Region. The study examines material and financial resources, pedagogical capacity, research activity, and the effectiveness of information and communication technologies as key indicators. Using integrated assessment methods, the efficiency of resource utilization is determined, and its impact on the quality of educational services is evaluated. In addition, recommendations are developed for the optimal use of resources based on strategic management, innovative approaches, and digital transformation in the regional higher education system.

Keywords: higher education, regional educational institutions, resource potential, integrated assessment methods, educational service efficiency, pedagogical capacity, research activity.

Аннотация. В данной статье анализируются интегрированные методы оценки ресурсного потенциала в региональных высших учебных заведениях Samarkand Region. В исследовании в качестве основных индикаторов рассмотрены материальные и финансовые ресурсы вузов, педагогический потенциал, научная деятельность и эффективность информационно-коммуникационных технологий. С использованием интегрированных методов оценки определена эффективность использования имеющихся ресурсов, а также изучено их влияние на качество образовательных услуг. Кроме того, разработаны рекомендации по оптимальному использованию ресурсов на основе стратегического управления, инновационных подходов и цифровой трансформации в региональной системе высшего образования.

Ключевые слова: высшее образование, региональные образовательные учреждения, ресурсный потенциал, интегрированные методы оценки, эффективность образовательных услуг, педагогический потенциал, научная деятельность.

KIRISH

Oliy ta'lim tizimi mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida, innovatsion taraqqiyotini ta'minlashda va malakali kadrlar tayyorlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Bugungi kunda oliy ta'lim muassasalarining samarali ishlashi nafaqat talabalarga sifatli ta'lim berish bilan o'lanadi, balki pedagogik va ilmiy salohiyat, moddiy va moliyaviy resurslardan foydalanish, innovatsion va raqamli texnologiyalarni tatbiq etish orqali ham

baholanadi. Shu nuqtai nazardan, oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini integratsiyalashgan usullar yordamida samaradorligini baholash dolzarb ilmiy va amaliy masala hisoblanadi.

Samarqand viloyati O'zbekistonning tarixiy, madaniy va iqtisodiy jihatdan rivojlangan hududlaridan biri bo'lib, bu yerda bir nechta oliy ta'lim muassasalari faoliyat yuritadi. Hududiy oliy ta'lim muassasalarining samaradorligini tahlil qilish nafaqat talabalarga sifatli ta'lim berish, balki hududdagi ilmiy, innovatsion va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning barqarorligini ta'minlash uchun zarur. Muassasalarda resurslardan samarali foydalanish, pedagogik va ilmiy salohiyatni oshirish, ta'lim sifatini yaxshilash va hududiy talablar bilan uyg'un kadrlar tayyorlash muhim masalalardan biri hisoblanadi.

Integratsiyalashgan baholash usullari muassasalardagi turli resurslarni — moddiy, moliyaviy, pedagogik, ilmiy va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari imkoniyatlarini — bir tizimga birlashtirib tahlil qilish imkonini beradi. Bu yondashuv yordamida nafaqat mavjud resurslardan foydalanish samaradorligi aniqlanadi, balki pedagogik va ilmiy salohiyatning ta'lim xizmatlari sifatiga ta'siri ham o'rganiladi. Shu bilan birga, integratsiyalashgan baholash usullari viloyat oliy ta'lim tizimining strategik rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, resurslarni optimal taqsimlash va ta'lim sifatini oshirish bo'yicha ilmiy asos yaratadi.

Bundan tashqari, hududiy kontekstda resurslar samaradorligini baholash pedagogik jarayonlarni modernizatsiya qilish, innovatsion va raqamli texnologiyalarni tatbiq etish, ilmiy va amaliy tadqiqotlarni rivojlantirishga xizmat qiladi. Samarqand viloyatidagi oliy ta'lim muassasalari resurs salohiyatining samaradorligini baholash orqali hududiy ta'lim tizimi nafaqat malakali kadrlar tayyorlash, balki hudud iqtisodiyotiga hissa qo'shish va xalqaro integratsiyaga moslashish imkoniyatiga ega bo'ladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini baholash va uning samaradorligini aniqlash borasida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, samarali ta'lim tizimi faqat moddiy va moliyaviy resurslarning mavjudligi bilan cheklanmaydi. Ular pedagogik salohiyat, ilmiy va innovatsion faoliyat, shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining joriy etilishi orqali yanada samarali ishlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Ilmiy adabiyotlarda resurslardan foydalanish samaradorligini baholashda integratsiyalashgan yondashuvga alohida e'tibor qaratilgan. Bu yondashuv muassasalardagi barcha turdagi resurslarni — moddiy, moliyaviy, pedagogik va ilmiy hamda axborot-kommunikatsiya resurslarini — yagona tizimda baholashga imkon beradi. Shu tarzda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi barcha omillarni kompleks tarzda o'rganish mumkin bo'ladi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, integratsiyalashgan baholash metodlari hududiy oliy ta'lim tizimida resurslardan foydalanish samaradorligini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu metodologiya yordamida muassasalarda innovatsion loyihalar, laboratoriyalar, ilmiy nashrlar va pedagogik salohiyatning ta'lim sifatiga ta'siri aniqlanadi. Shu bilan birga, resurslardan samarali foydalanish hududiy ta'lim tizimining strategik rivojlanish yo'nalishlarini belgilash va ta'lim xizmatlarini optimallashtirish imkonini yaratadi.

Shuningdek, ilmiy adabiyotlarda hududiy kontekstda resurslarni baholashning muhimligi ta'kidlanadi. Hududiy muassasalarda integratsiyalashgan baholash usullari yordamida nafaqat ta'lim xizmatlarining samaradorligi, balki pedagogik va ilmiy salohiyatni kengaytirish, innovatsion va raqamli resurslardan foydalanish ham tahlil qilinadi. Bu yondashuv hududiy oliy ta'lim tizimining raqobatbardoshligini oshirish, malakali kadrlar tayyorlash va strategik rivojlanish yo'nalishlarini aniqlashda amaliy ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot Samarqand viloyatidagi hududiy oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatining samaradorligini integratsiyalashgan baholash metodlari yordamida o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotda analitik metod orqali normativ hujjatlar va statistik ma'lumotlar tahlil qilindi, kvantitativ va sifatli metodlar yordamida professor-o'qituvchilar, talabalar, ilmiy nashrlar, innovatsion loyihalar va raqamli resurslar asosida resurslardan foydalanish samaradorligi baholandi. Mazkur metodologiya resurslarning samarali ishlatilishini aniqlash, pedagogik va ilmiy salohiyatni baholash hamda ta'lim xizmatlari sifatini oshirish imkonini beradi, shuningdek, hududiy oliy ta'lim tizimining strategik rivojlanish yo'nalishlarini belgilashga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Samarqand viloyatidagi hududiy oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini baholash uchun integratsiyalashgan baholash metodlari qo'llanildi. Ushbu yondashuv muassasalar resurslarining turli komponentlarini — moddiy, moliyaviy, pedagogik, ilmiy va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini — yagona tizimda baholashga imkon beradi. Tadqiqot 2021–2025-yillar davomida olib borilgan bo'lib, OTMlarning samaradorligi, resurslardan foydalanish darajasi hamda ta'lim sifatiga ta'sir ko'rsatadigan ko'rsatkichlar tahlil qilingan.

1-jadval. OTMLar soni va talabalar qamrovi (2021–2025)

Yil	OTMLar soni	Talabalar soni	Bakalavrlar (%)	Magistrlar (%)
2021	12	55 000	82%	18%
2023	14	63 000	80%	20%
2025	16	70 000	78%	22%

2021-yilda viloyatdagi oliy ta'lim muassasalari soni 12 ta, talabalar soni 55 ming kishi bo'lgan. 2025-yilga kelib, OTMLar soni 16 taga, talabalar soni esa 70 mingga yetgan. Bakalavrlar ulushi 82 % dan 78 % ga kamaygan, magistrilar ulushi esa 18 % dan 22 % ga oshgan. Bu integratsiyalashgan baholash natijalariga ko'ra hududiy oliy ta'lim tizimining ilmiy va malaka yo'nalishlariga e'tibor ortayotganini bildiradi. Talabalar sonining oshishi va OTMLar sonining ko'payishi pedagogik resurslarni optimallashtirish hamda hududiy strategik rivojlanishni ta'minlash zaruratini ko'rsatadi.

2-jadval. Professor-o'qituvchilar va pedagogik salohiyat

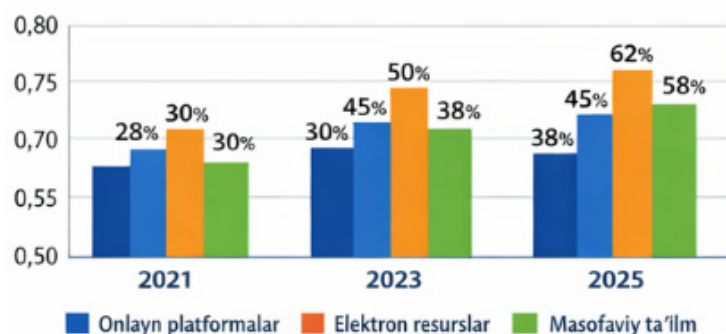
Yil	Professor-o'qituvchilar soni	O'rtacha tajriba (yil)
2021	2 500	11
2023	2 800	12
2025	3 050	13

Professor-o'qituvchilar soni 2 500 dan 3 050 gacha oshgan, ularning o'rtacha tajribasi 11 yildan 13 yilgacha ko'tarilgan. Bu pedagogik salohiyatning barqaror rivojlanishini va ta'lim sifatini yaxshilash imkoniyatini beradi. Professor-o'qituvchilar sonining oshishi talabalarga sifatli ta'lim berish, ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish va innovatsion faoliyatni kengaytirish imkonini yaratadi.

3-jadval. Ilmiy faoliyat va innovatsion loyihalar

Yil	2021	2022	2023	2025
2021	120	150	35	15
2023	150	150	35	22
2025	180	180	45	30

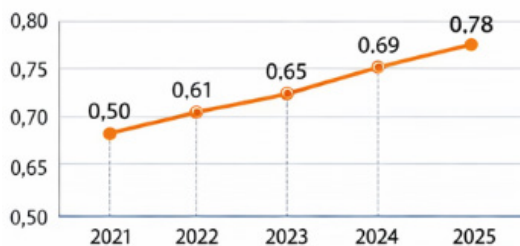
Ilmiy nashrlar soni 120 dan 180 gacha, innovatsion loyihalar soni 25 dan 45 gacha oshgan. Olingan grantlar soni esa 15 dan 30 gacha yetgan. Integratsiyalashgan baholash yordamida bu ko'rsatkichlar yagona tizimda tahlil qilinib, muassasalarning ilmiy va innovatsion salohiyati hamda ta'lim xizmatlariga ta'siri aniqlangan. Natijalar hududiy oliy ta'lim muassasalarida innovatsion va ilmiy faoliyatning samarali rivojlanishini ko'rsatadi.

1-rasm. Onlayn platformalar va elektron resurslardan foydalanish (2021-2025)

Onlayn platformalar ulushi 28 % dan 62 % gacha, elektron resurslar ulushi 30 % dan 65 % gacha, masofaviy ta'lim imkoniyati esa 24 % dan 58 % gacha oshgan. Bu ko'rsatkichlar integratsiyalashgan baholash yordamida ta'lim xizmatlarining sifatini oshirish, pedagogik salohiyatni kuchaytirish hamda raqamli resurslardan samarali foydalanishni ta'minlash imkoniyatini ko'rsatadi.

2-rasm. Integral baholash ko'rsatkichlari (2021-2025)

Integral baholash natijalari shuni ko'rsatadiki, 2021-yilda umumiy integral ko'rsatkich 0,61 bo'lgan bo'lsa, 2025-yilga kelib 0,78 ga yetgan. Bu o'sish resurslar samaradorligi va ta'lim xizmatlarining sifatini oshirishda integratsiyalashgan baholash yondashuvi muhim ekanligini bildiradi. Ko'rsatkichlar barcha resurs komponentlari — moddiy, moliyaviy, pedagogik, ilmiy va raqamli — bir tizimda o'rganilganda yanada aniqlik bilan baholanishi mumkinligini ko'rsatadi.

3-rasm. Resurs salohiyatini integratsiyalashgan baholash natijalarining vizual tarzda ko'rinishi

Integral baholash 0 dan 1 gacha bo'lgan ball tizimida ifodalanadi va samaradorlik darajalari ranglar orqali farqlanadi. Bu yondashuv yordamida oliy ta'lim muassasalarining resurslardan foydalanish samaradorligi yagona tizimda baholanadi.

0,00–0,30 (Past samaradorlik — qizil rang): Bu diapazon muassasada resurslardan foydalanish samaradorligi pastligini bildiradi. Moddiy, moliyaviy, pedagogik yoki ilmiy resurslar yetarli emasligi, ularni optimallashtirishning yetarli darajada amalga oshirilmaganini ko'rsatadi. Ta'lim xizmatlari sifati va innovatsion faoliyat past bo'ladi.

0,31–0,60 (O'rtacha samaradorlik — sariq rang): Muassasa resurslaridan qisman samarali foydalanayotganini bildiradi. Pedagogik va ilmiy salohiyat o'rtacha darajada ishlatilmoqda, ta'lim xizmatlarining sifatini yaxshilash uchun qo'shimcha choralar zarur.

0,61–0,80 (Yaxshi samaradorlik — sariq-yorqin rang): Bu diapazon resurslardan samarali foydalanilayotganini va ta'lim xizmatlarining sifatini oshirish bo'yicha ijobiy tendensiyani ko'rsatadi. Pedagogik va ilmiy salohiyat, AKT resurslari strategik rivojlanishga mos tarzda ishlatilmoqda.

0,81–1,00 (Yuqori samaradorlik — yashil rang): Muassasa resurslarini maksimal samaradorlik bilan ishlatayotganini bildiradi. Moddiy, moliyaviy, pedagogik, ilmiy va raqamli resurslar bir tizimda ishlatiladi, ta'lim xizmatlarining sifati yuqori va innovatsion faoliyat rivojlangan.

Rasm orqali integratsiyalashgan baholash metodining samaradorligini aniqlash jarayoni aniq ko'rinadi. Har bir muassasa o'zining integral ko'rsatkichini ushbu diapazonlar bilan solishtirib baholanadi, bu esa strategik rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, resurslardan optimal foydalanish va ta'lim sifatini oshirish imkonini beradi.

Samarqand viloyati bo'yicha o'tkazilgan tadqiqot natijalari ko'rsatdiki, hududiy oliy ta'lim muassasalari aksariyat hollarda 0,61–0,78 oralig'ida joylashgan, bu esa resurslardan samarali foydalanish va ta'lim xizmatlarining sifatini oshirish darajasini bildiradi. Shu bilan birga, integral baholash yordamida pedagogik, ilmiy, moddiy va raqamli resurslarning umumiy samaradorligi yagona ko'rsatkich sifatida aniqlanadi va muassasaning strategik rivojlanish sur'atini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Samarqand viloyatidagi hududiy oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini integratsiyalashgan baholash metodlari yordamida olib borilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, muassasalarning moddiy, moliyaviy, pedagogik, ilmiy va axborot-kommunikatsiya resurslaridan foydalanish samaradorligi barqaror oshib bormoqda.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2021–2025-yillar davomida OTMLar soni 12 tadan 16 taga, talabalar soni 55 mingdan 70 mingga oshgan. Pedagogik salohiyat va professor-o'qituvchilar tajribasi kuchaygan, ilmiy nashrlar va innovatsion loyihalar soni oshgan, AKT va masofaviy ta'lim imkoniyatlari kengaygan. Shu bilan birga, integral baholash ko'rsatkichlari 0,61 dan 0,78 gacha o'sib, ta'lim xizmatlarining samaradorligi va sifatini oshirishga erishilganligini ko'rsatadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, integratsiyalashgan baholash yondashuvi muassasalarda resurslarning barcha komponentlarini yagona tizimda baholashga imkon beradi, bu esa hududiy oliy ta'lim tizimining strategik rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash va resurslardan samarali foydalanish imkonini yaratadi.

Shu bilan birga, integral baholash yordamida pedagogik va ilmiy salohiyat, moddiy va moliyaviy resurslar hamda raqamli texnologiyalarning ta'lim sifatiga ta'siri aniqlanadi. Natijalar Samarqand viloyatidagi OTMLarda ta'lim xizmatlarining sifatini oshirish, innovatsion va ilmiy faoliyatni rivojlantirish, shuningdek, hududiy oliy ta'lim tizimining raqobatbardoshligini mustahkamlash uchun amaliy asos yaratadi.

Xulosa qilib aytganda, Samarqand viloyatidagi oliy ta'lim muassasalari resurs salohiyatini integratsiyalashgan baholash metodlari yordamida samarali boshqarib, ta'lim sifatini va hududiy strategik rivojlanishni oshirish imkoniyatiga ega ekanligi ilmiy jihatdan isbotlandi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Islomov, R. (2018). Oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini shakllantirish va samaradorligini baholash // Oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari ilmiy jurnali. – № 3 (12). – B. 45–53.
2. Hamidov, S. (2019). Hududiy oliy ta'lim muassasalarida ta'lim xizmatlarining sifatini baholash // Ta'lim va innovatsiya. – № 1 (8). – B. 18–28.
3. Nazarov, M. (2021). Samarqand viloyatida oliy ta'lim resurslarining samaradorligini tahlil qilish // Zamonaviy ta'lim. – № 2 (12). – B. 40–50.
4. Raximov, J. (2020). Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va oliy ta'limda resurslardan foydalanish // Fan va ta'lim. – № 5 (15). – B. 12–22.
5. To'raev, B. (2019). Strategik boshqaruv tizimi va resurs salohiyati: oliy ta'lim konteksti // O'zbekiston pedagogika ilmiy jurnali. – № 4 (10). – B. 27–36.
6. Qodirov, A. (2019). Pedagogik salohiyatni baholash va resurslardan foydalanish samaradorligi // Ta'lim va innovatsiya. – № 1 (8). – B. 18–28.
7. Altbach, P. G. (2016). Global Perspectives on Higher Education. – London: Routledge.
8. Marginson, S. (2018). Higher Education and the Global Knowledge Economy. – New York: Palgrave Macmillan.
9. Kozlova, T. (2019). Rossiyada oliy ta'lim muassasalarida resurs salohiyatini baholash metodlari // Rossiya ta'lim jurnali. – № 2 (6). – B. 34–45.
10. Petrov, A. (2020). Oliy ta'lim xizmatlarining sifatini baholash va indikatorlar tizimi // Qozog'iston pedagogika ilmiy jurnali. – № 3 (9). – B. 22–33.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100